

[Landbrugsministeren]

fremtidige landmænd, er at skaffe de bedste muligheder for erhvervet. Jeg tror på, at det mest attraktive for unge og kommende landmænd er, at det er et erhverv med muligheder og med dynamik i, man kan uddanne sig til.

Der kan filosoferes over, om det nu betyder stigende priser eller faldende priser. Det er klart, at den omstændighed, at der er flere, der får mulighed for at erhverve ejendom, umiddelbart, alle andre ting lige, vil føre til højere priser, men samtidig er der tendenser, der går i den anden retning, idet udbudet af jord bliver større.

Under alle omstændigheder er der klart behov for, at de unges etableringsmuligheder bliver vurderet, også i forbindelse med de finansieringsbetingelser og de finansieringsmuligheder, som kan etableres for unge førstegangslandmænd.

Som flere ordførere allerede har været inde på, er det forhold, som vi i Landbrugsministeriet tager op, og som der under udvalgsarbejdet vil blive set på og stillet forslag til hvordan vi kan håndtere.

Jeg vil godt sige til hr. Bjørn Westh, der nævnte spørgsmålet om fjerneje, at der ikke er nogen, der ønsker fjerneje i dansk landbrug. Alene af den grund er der klart enighed om, at den eksisterende bopælspligt skal opretholdes.

Hr. Bjørn Westh nævnte også spørgsmålet om at ophæve landbrugspigten på visse skovarealer. Til det er at sige, at det er der principielt ikke noget nyt i. Det er der mulighed for allerede i dag. Det ligger i forslaget, at det skulle kunne lade sig gøre for arealer over 35 ha. Hvis det tal – som hr. Bjørn Westh udtrykker det – er nationalt vigtigt eller nærmest nationalt katastrofalt, jamen så lad os se på det under udvalgsarbejdet. Det er klart, at vi er parate til at se på, om der er steder, hvor der kan skabes hensigtsmæssige ændringer og forbedringer.

Så spurgte hr. Gade om antallet af landbrugsejendomme, der vil komme i fri handel. Jeg skal erindre hr. Gade om, at det kan han læse i lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 26. Der står klart nævnt, at der vil blive tale om $\frac{3}{4}$ af samtlige landbrugsejendomme. Jeg går ud fra, at hr. Gade allerede har læst det og også, at det svarer til 45 pct. af landbrugsarealet.

Flere af ordførerne har hæftet sig ved ændrede og andre ejerformer. Det er klart, at her rører vi ved et emne, der helt klart har et bestemt sub-

stansindhold, men som også helt klart har et betydeligt følelsesmæssigt indhold. Nogle kan sige, at der ingen mening er i, at der er restriktioner i forbindelse med de etableringsmuligheder og ejerformer, der skal være i landbruget. Andre har en anden opfattelse.

Jeg mener, at der er fundet en forstandig løsning ved, at når der er registreret etablering af 500 aktie-/anpartsselskaber ud over familieselskaber, vil landbrugsministeren tage initiativ til en vurdering af erfaringerne med disse nye ejerformer og i givet fald fremsætte forslag til ændringer.

Fru Inger Harms nævner spørgsmålet om de meget store besætninger. Det er klart, at i det omfang store besætninger ville kunne frembyde en u hensigtsmæssig sygdomsrisiko, kan der, altså i forbindelse med husdyrsygdomsloven, være behov for at vurdere, om der skal indføres begrænsninger i adgangen til etablering af store husdyrbesætninger på den ene eller den anden måde.

Hr. Larsen-Ledet nævnte Holland. Det er noget, vi ofte møder specielt med hensyn til landbrugspolitik. Mange spørger: Hvorfor har dansk landbrug ikke kunnet udvikle sig som hollandsk landbrug? Når man kigger på forskellige statistikker over mælkeproduktionsudvikling og andre steder svineproduktionsudvikling, spørger man: Hvorfor har danske landmænd ikke gjort ligesom hollænderne?

Det spørgsmål har jeg også stillet mig selv, og jeg kan oplyse, at i den anledning har jeg spurgt min hollandske kollega, Gerrit Braks, som er en overordentlig erfaren mand på området. Han er faktisk den landbrugsminister i Fællesskabet, der har størst anciennitet, i øjeblikket i det mindste.

Jeg har spurgt ham: Hvad er det for en landbrugslov, I har? Hvilke begrænsninger har I for at etablere landbrug? Hvilke konditioner skal et menneske opfylde for at kunne erhverve en landbrugsejendom? Han kiggede lidt uforstående på mig, og så var svaret: Ingen. Det svar kunne jeg naturligvis ikke umiddelbart forstå, og jeg spurgte: Vil det sige, at et hvilket som helst menneske kan købe og etablere en hollandsk landbrugsejendom, et selskab, hvad det end måtte være? Svaret var ja.

Da også hr. Larsen-Ledet oplyser, at det såmænd ikke har ført til anden udvikling, end at de hollandske bedrifter i dag er cirka halvt så